

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
FUNDACJI SZTUKI NOWEJ ZNACZY SIĘ ZA ROK 2011

Fundacja Sztuki Nowej ZNACZY SIĘ
ul. Kościuszki 37
30-105 Kraków
email: fundacja@znaczsie.pl
REGON: 120870142
NIP: 677 232 4013
KRS: 0000324640 (data wpisu 27.02.2009)

Zarząd:

Barbara Kęsek-Bardel (prezes), zam. ul. Heila 16/23, 30-654 Kraków

Beata Czajkowska (członek zarządu), zam. ul. Mazowiecka 38/6; 30-019 Kraków

Karolina Macios (członek zarządu), zam. Na Kozłówce 12/109; 30-670 Kraków

Magdalena Zielińska (członek zarządu), zam. ul. Piwna 25/3, 30-527 Kraków

Celami statutowymi Fundacji Sztuki Nowej ZNACZY SIĘ są:

- edukacja artystyczna i literacka,
 - promocja twórczości i kreowanie ciekawych zjawisk w kulturze i sztuce,
 - kształcenie świadomości odbiorców sztuki współczesnej,
 - wzbudzanie kreatywności i nagradzanie jej realizacji,
 - promowanie ciekawych zjawisk artystycznych,
 - stworzenie silnego środowiska artystycznego, które bezpośrednio wspierałoby działalność
- i rozwój Fundacji jako mecenasa kultury i sztuki.

Zasady, formy i zakres działalności statutowej:

Pomysłodawczynie i zarząd Fundacji to cztery kobiety, które łączy pasja robienia rzeczy nowych, dla których bierne uczestnictwo w kulturze to za mało. Od lat pracujemy z książką i w naszej pracy zawodowej zbyt często spotykaliśmy utalentowanych ludzi, którym trudno się przebić. Widzimy, jak wielu jest twórców, którzy chcą coś powiedzieć, ale nie wiedzą, jak zacząć. Nie mają doświadczenia, dorobku, siły przebicia. Mają talent, który – często nieoszlifowany – nie daje im możliwości zaistnienia. Proces twórczy wymaga pracy i wysiłku – naszą rolą jest pomaganie, ułatwianie i wspieranie. Jesteśmy pomostem między (szczególnie młodym) twórcą a odbiorcą oraz zleceniodawcą. Działamy dookoła książki, interesuje nas zarówno tekst, jak i forma graficzna tworzące razem unikatowe dzieło sztuki. Pokazujemy i wspieramy działania projektowe (grafika, typografia, sztuka użytkowa) jak i literackie/edytorskie.

Założenia programowe Fundacji:

- edukacja artystyczna i literacka – podnoszenie kwalifikacji (poprzez naukę warsztatu) młodych pisarzy oraz grafików, ilustratorów i projektantów
- promocja debiutów, wzbudzanie kreatywności i nagradzanie jej realizacji – wystawy, staże, ułatwienie kontaktu z odbiorcą

- promocja twórczości i kreowanie ciekawych zjawisk w kulturze i sztuce
- kształcenie świadomości odbiorców sztuki współczesnej – spotkania, prezentacje, dialog twórcy z odbiorcą
- tworzenie silnego środowiska artystycznego, które pośrednio wspierałoby działalność i rozwój Fundacji jako mecenasa kultury i sztuki.

Realizacja celów statutowych w 2011:

1. LITERACKA DZIAŁALNOŚĆ ZNACZY SIĘ, CZYLI STREFA WOLNEGO CZYTANIA

Strefa Wolnego Czytania w roku 2011 miała już drugą edycję. Sukces I edycji pokazał, że warto kontynuować działania prowadzone przez Strefę na jeszcze większą skalę – stąd też rok 2011 obfitował w znacznie więcej akcji, projektów, konkursów, warsztatów, happeningów, które realizowane były w ramach Strefy Wolnego Czytania dzięki dofinansowaniu. Na projekt ten składałyśmy dwa wnioski o dotację – do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz do Funduszu Inicjatyw Obywatelskich. W maju 2011 Fundacja otrzymała dofinansowanie projektu „Strefa Wolnego Czytania (II edycja) - budowanie tożsamości lokalnej poprzez aktywne uczestnictwo w kulturze” w ramach programu operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich w wysokości 30 000 PLN.

Przygotowując plan działania, wyznaczyłyśmy sobie trzy główne cele: 1. animację kultury literackiej miasta; 2. animację i promocję miejsc przyjaznych czytaniu, które w 2010 roku zostały wybrane do Strefy Wolnego Czytania przez mieszkańców Krakowa; 3. zbudowanie platformy współpracy między odbiorcami kultury z różnych środowisk i grup wiekowych.

Wszystkie trzy udało nam się zrealizować dzięki konkretnym akcjom:

- warsztaty - „Komiks też książka”, „Literackie graffiti” i „Sieciowe życie książki”
- przekaźniki książkowe – 5 odsłon
- konkurs Twoje 10 minut
- dyskusyjny klub książki seniora - 7 spotkań
- flashmoby literackie - 3 odsłony.

Każda z tych akcji umożliwiała aktywny udział w życiu kulturalnym Krakowa i jako taka została dostrzeżona i doceniona przez opiniotwórcze media. Niektóre z nich zostały przyjęte tak entuzjastycznie przez mieszkańców Krakowa, że z pewnością na stałe wejdą w rytm miejskiego życia kulturalnego (DKK, Twoje 10 minut czy flashmobowe akcje związane ze spontanicznym czytaniem w przestrzeni miejskiej).

Szczegółowy plan działania Strefy Wolnego Czytania:

- spotkanie przedstawicieli miejsc wybranych do Strefy w galerii ZNACZY SIĘ, na którym zaprezentowano planowane wydarzenia.

- warsztat "Literackie graffiti" odbył się w galerii ZNACZY SIĘ w dniach 21-23.10.2011. Został połączony z realizacją projektu graffiti w przestrzeni miejskiej. Skierowany był do osób zainteresowanych grafiką i typografią. W trakcie warsztatów opracowywano literacki mural przedstawiający kilkunastometrową półkę z tytułami/grzbietami książek. Uczestnicy warsztatów projektowali grzbiety książek w warstwie literackiej, zapisywali tytuły własnym krojem, a następnie przenosili je na ścianę przy użyciu dowolnej techniki (litera szablonowa, narzędziowa, kolażowa, wycięta z papieru, namalowana, wykaligrafowana itp.). Przeniesione na ścianę grzbiety utworzyły wielkoformatowy kolaż typograficzny. Kolejnym etapem działań, wykraczającym skalą poza pierwotnie planowane ramy realizacji projektu „Literackie graffiti”, było przeniesienie kolażu w przestrzeń miejską i realizacja muralu przy ul. Traugutta 3a, którego oficjalna prezentacja odbyła się 28 listopada 2011. Mural znajduje się na drodze prowadzącej z Placu Bohaterów Getta do Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAK.

Strefa Wolnego Czytania w drodze negocjacji z urzędem miasta uzyskała nieodpłatnie ścianę, na której znajduje się mural. Po oficjalnej prezentacji murali w galerii ZNACZY SIĘ odbyła się dodatkowo wystawa powarsztatowa.

Warsztaty prowadzone były przez Aleksandrę Toborowicz i Artura Wabika z udziałem Pawła Zmieniewskiego. Na warsztaty zgłosiło się 25 osób, do grupy zakwalifikowało się 15.

- warsztat "Sieciowe życie książki" odbył się w Gazeta Café 07.12. 2011 i poświęcony był takim tematom, jak literacka krytyka internetowa, dyskusyjne fora książkowe, publikowanie w sieci w ramach selfpublishingu. Omawiano kwestię zdigitalizowania współczesnej literatury, Martyna Chrościcka oraz Małgorzata Błaszczyk, ekspertki z Virtualo opowiadały o zjawisku selfpublishingu, jedna z nagrodzonych w konkursie Twoje 10 minut autorka Barbara Sęk razem z krytyczką literacką Martą Mizuro dyskutowały z uczestnikami warsztatów o fenomenie pisania i wydawania książek w sieci. Nad całością warsztatów czuwała dziennikarka Gazet wyborczej Małgorzata Niemczyńska.

W warsztatach wzięło udział 15 osób.

- warsztat "Komiks też książka" odbył się w galerii ZNACZY SIĘ w dniach 26-27.11.2011. Dotyczył pisania i projektowania komiksów, poprowadzili go znani autorzy i rysownicy komiksów, Paweł Truściński oraz Bartosz Sztybor. Z uwagi na liczbę chętnych do wzięcia w nim udziału (zgłosiło się 20 osób, podczas gdy do grupy zakwalifikowano 15) warsztaty odbyły się w ciągu dwóch dni, a nie jednego, jak zakładano w projekcie. Skierowane były do wszystkich osób zainteresowanych komiksem, grafiką, do ilustratorów i twórców komiksu. Podczas tych dwóch dni odbyła się prezentacja najciekawszych realizacji współczesnego komiksu, tworzenie komiksu na podstawie własnych prac, omówienie prac kursantów i warsztaty z narracji w komiksie.

Przemysław Truściński – absolwent Wydziału Grafiki łódzkiej ASP, autor licznych komiksów publikowanych w magazynach komiksowych i czasopismach w Polsce i za granicą. Laureat Grand Prix (1993) oraz wielu innych nagród w konkursach na krótką formę komiksową Międzynarodowego Festiwalu Komiksu w Łodzi. Dyrektor artystyczny projektu antologii 44 wydanej przez Muzeum Powstania Warszawskiego. Bartosz Szybor – dziennikarz, publicysta, krytyk filmowy i komiksowy, scenarzysta komiksowy. Wielokrotny laureat konkursu na krótką formę komiksową na Międzynarodowym Festiwalu Komiksu. Publikował m.in. w pismach „Ozon”, „Wprost”, „Esencja”, „Chichot”, „Machina”, w periodykach komiksowych i zinach.

- przekaźniki książkowe, czyli okazja do darmowej wymiany książek oraz opinii na ich temat. Zgodnie z założeniami osoby biorące udział w przekaźnikach przyszedł ze swoimi używanymi książkami, a następnie wymieniały się z innymi. W czasie trwania projektu miały zostać zorganizowane cztery Przekażniki, natomiast zostało zrealizowanych pięć. Stały się platformą spotkania czytelników i darmowej wymiany książek między nimi, a jednocześnie promują miejsca, które znajdują się w Strefie. I i II przekaźnik dla dzieci - 04.06.2011 w galerii ZNACZY SIĘ oraz 23.07.2011 w Cafe Culca. III przekaźnik dla miłośników literatury pięknej - 06.11.2011 w Pałacu pod Baranami podczas Festiwalu im. Conrada. IV przekaźnik dla kobiet w ciąży i młodych matek - 03.12.2011 w Cafe Gazeta. V przekaźnik dla turystów i cudzoziemców - 16.12.2011 w amerykańskiej księgarni Massolit

- Twoje 10 minut – akcja promująca debiutantów trwała od 15.07 do 04.11.2011. Zgodnie z założeniem miały odbyć się 3 spotkania, podczas których autorzy mieli kilka minut na zaprezentowanie swojej twórczości w gronie czytelników, recenzentów, dziennikarzy, a potem na przedyskutowanie jej. Założenia te zostały jednak przeformułowane w trakcie trwania projektu na życzenie samych uczestników akcji – „Twoje 10 minut” nabrało cech konkursu, którego I tura odbywała się drogą elektroniczną od 15.07. Chętni do wzięcia w nim udziału nadsyłali próbkę tekstu do 16.10, która była oceniona przez organizatorów projektu. Spośród ponad stu zgłoszeń wybrano dziesięć osób, które zakwalifikowały się do II tury. Wybrani uczestnicy prezentowali następnie swoją twórczość podczas dwóch dni w siedzibie Krakowskich Targów Książki – 3 i 4.11. Na spotkania te zostali zaproszeni mieszkańcy Krakowa, redaktorzy polskich wydawnictw oraz dziennikarze. Prezentacje oceniane były przez jury w składzie Agnieszka Rudziewicz i Karolina Macios (Wydawnictwo Znak), Beata Czajkowska (Fundacja ZNACZY SIĘ) oraz Małgorzata Błaszczyk (Virtualo). Jury z uwagi na wysoki poziom tekstów ostatecznie wyłoniło nie jednego (jak było zakładane), lecz trzech zwycięzców – Aidę Amer, Barbarę Sęk oraz Michała Cetnarowskiego, którzy otrzymali możliwość wydania i wypromowania książki w Virtualo. Trzecia prezentacja uczestników Twoich 10 minut odbyła się w sieci – 08.11 Strefa Wolnego Czytania posłała swoją rekomendację wraz z próbkami i biogramami wybranych uczestników do najważniejszych polskich wydawców.

Twoje 10 minut podczas Krakowskich Targów Książki przyciągnęło ponad 60 osób, które przysłuchiwały się prezentacji uczestników II tury konkursu.

- Dyskusyjny Klub Książki Seniora - 7 spotkań odbyło się w Gazeta Cafe. Założeniem DKKS była animacja osób z różnych grup wiekowych i umożliwienie im wymiany myśli i

poglądów związanych z literaturą, ale także kulturą i szeroko pojmowanym spojrzeniem na świat – pokoleniu starszemu i młodszemu. Wśród uczestników składających się w większości z osób starszych, znalazło się także kilku młodszych dyskutujących z równym zaangażowaniem. Lektury wybrano przy udziale moderatora spotkań tak, by przedstawiały polskie dzieła współczesne – zarówno te popularne (Nurowska), jak i te ambitniejsze (Bator, Krall, Klimko-Dobrzaniecki, Dehnel, Huelle, Tokarczuk). Taki dobór książek gwarantował wymianę opinii na temat różnorodnych gustów literackich. Spotkania moderowane były przez Joannę Peplińską oraz Tomasza Maciosa.

- flashmoby literackie, czyli działania w przestrzeni miejskiej miały na celu budowanie tożsamości ludzi zgromadzonych wokół kultury jak i tych, którzy w niej nie uczestniczą. Flashmoby odbywały się w różnych punktach na mapie Krakowa, zgodnie z założeniami miały to być Kładka Bernatka, Park Jordana i Bulwary Wiślane, jednak w trakcie trwania projektu nieco zmieniono miejsca flashmobów – pierwszy odbył przed galerią ZNACZY SIĘ (04.06.2011), drugi na Kładce Bernatka (23.07.2011) połączony z piknikiem z książką na Bulwarach Wiślanych, a trzeci w Hucie na Placu Centralnym (24.09.2011). Zgodnie z założeniem flashmoby to akcja spontaniczna, do której przyłączają się przypadkowe osoby. Nie wszyscy przychodzili z własną lekturą, Strefa Wolnego Czytania zadbała o przypadkowych uczestników – podczas akcji dostępne były książki, które można było czytać na kocach i sofach. Celem flashmobów jest promocja czytania, uświadomienie ludziom potrzeby identyfikowania się z kulturalnym życiem Krakowa.

- zakończenie projektu - spotkanie podsumowujące działania II edycji Strefy odbyło się w galerii ZNACZY SIĘ 19.12.2011 wraz z premierą książki „Krakowski Szlak Kobiet. Przewodniczka po Krakowie emancypantek” wydanej przez Fundację Przestrzeń Kobiet.

Projekt Strefy Wolnego Czytania 2011 miał na celu animację kultury literackiej miasta, pokazanie Krakowa jako miejsca żyjącego książką, gdzie aktywnie uczestniczy się w spotkaniach, wymianach myśli i opinii na temat polskiej współczesnej kultury. Konkretnie działania zrealizowane w ramach projektu, a przede wszystkim ich oddźwięk i reakcja Krakowian pokazały, że udało się nam zrealizować ten cel i zaktywizować ludzi do udziału w życiu kulturalnym miasta. Przekazniki książki budziły żywe zainteresowanie osób, które chciały nie tylko wymienić się lekturą, ale i porozmawiać o niej. Flashmoby przyciągały uwagę zarówno tych, którzy wiedzieli o danej akcji, jak i zupełnie przypadkowych przechodniów, a także mediów, które nagłaśniały ideę czytania. Zgodnie z założeniami Strefa planowała dotrzeć z tym projektem do ponad 400 osób, jednak dzięki współpracy z Krakowskimi Targami Książki dotarła do ponad 30 000, znacznie przekraczając liczbę beneficjentów. Kolejnym zakładanym rezultatem projektu, który udało nam się osiągnąć, było zwiększenie aktywnego udziału w kulturze poprzez portal społecznościowy Facebook. Wszystkie działania Strefy były nagłaśniane i promowane przez Facebook, co spotkało się ze sporym zainteresowaniem zarówno osób, które znały projekty Strefy z roku 2010, jak i tych, które dołączyły do niej w roku 2011 zachęczone nowymi akcjami. Liczba systematycznie odwiedzających facebookową stronę Strefy to obecnie 2366.

Dzięki wszystkim działaniom zrealizowanym w ramach projektu Strefa nadała nowy, świeży, niestandardowy wizerunek miastu, inicjując akcje promujące aktywną postawę na rzecz tworzenia kultury, a także wpisała się w działania lokalnej społeczności Krakowa na rzecz pozyskania tytułu Miasta Literatury UNESCO (projekt prowadzony

przez Krakowskie Biuro Festiwalowe), co przy obecnych cięciach budżetowych miasta, które dotknęły najbardziej strefę kulturalną ma niebagatelne znaczenie. Strefa Wolnego Czytania realizowała projekt przy współpracy Gazety Wyborczej, Krakowskiego Biura Festiwalowego, Instytutu Książki oraz Krakowskich Targów Książki

2. DZIAŁALNOŚĆ NA POLU PROMOWANIA GRAFIKI

Luty

2011 rok rozpoczęliśmy Kursem Projektowania Wydawniczego. Przez 9 tygodni 11 kursantów poznawało tajniki warsztatu tworzenia książki, który otworzyli przed nimi wybitni, uznani już w Polsce specjaliści m.in.: Joanna Olech, Kuba Sowiński, Robert Oleś, Lech Majewski, Paweł Kosmalski, Studio Hipopotam. Podstawy prawa autorskiego przygotowała Anna Rucińska. Kurs odbywał się w galerii Fundacji i obejmował tematykę składu książki, typografii, ilustracji książkowej, przygotowania do druku, projektowania okładek oraz promocji książek. Zajęcia miały głównie charakter warsztatowy. Prowadzący otrzymali wysokie oceny, kurs cieszył się dużym zainteresowaniem, dlatego zamierzamy go powtórzyć jesienią 2011 roku. Fundacja zarobiła na kursie.....PLN

Również w lutym 2012 roku ogłosiliśmy międzynarodowy konkurs dla studentów i absolwentów na stworzenie kroju pisma „Miłosz”. Zależało nam, by w charakterystyczny dla nas sposób włączyć się w obchody roku Czesława Miłosza. Nasz pomysł spotkał się z ogromnym zainteresowaniem. Na przeprowadzenie konkursu, na nagrodę dla laureata oraz na zorganizowanie wystawy pokonkursowej otrzymałyśmy od Ministerstwa Kultury dofinansowanie wysokości 45 tys PLN. Od lutego do czerwca spłynęło około 80 zgłoszeń z całego świata. W październiku międzynarodowe jury w składzie: Robert Oleś, Jakub Sowiński, Veronika Burian, Pilar Cano i Barbara Kęsek-Bardel uhonorowało kwotą 10 tys złotych pracę młodego francuskiego typografa Damiena Collota. To właśnie jego krój spełniał nie tylko oczekiwane warunki użyteczności, ale wyróżniał się urodą litery i stylem pasującym do charakteru pisarstwa Miłosza. Laureat jest absolwentem École supérieure d'art et de design w Amiens. Jury Konkursowe wyróżniło także zespół młodych typografów z Zagrzebia (School of Design) w składzie: Marko Hrastovec, Andrija Mudnic i Luka Reicher (pod opieką dr Nikola Djurek) za odmianę Italic zaprojektowanego kroju pisma. W finale konkursu znalazły się też prace Renaty Pokrywińskiej z Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu (opiekun naukowy – prof. Krzysztof Kochnowicz) oraz Daniela Sabino de Souza z Eina-Escuela Superior de Disseny w Hiszpanii (opiekun naukowy – Pani Laura Meseguer). **Zwycięski krój jest krojem tekstowym. Ma cztery odmiany: Regular, Regular Bold, Italics, Italics Bold i zawiera wszystkie formy niezbędne do składu tekstu ciągłego. Znakomicie sprawdza się zarówno w prozie, jak i w utworach poetyckich. Przez dwa lata (2012-2013) będzie bezpłatnie dostępny dla wydawców dzieł Czesława Miłosza.**

Marzec

Spotkanie z Ebenem Sorokinem amerykańskim typografem, który w swoich pracach stosuje eksperymentalne i empiryczne metody tworzenia typografii. W lutym i marcu 2009 Eben uczył się kucia kamiennych liter w warsztacie Cardozo Kindersley w Cambridge, gdzie wspólnie z Lidą Cardozo stworzyli dwa nowe kroje pisma. Obecnie mieszka w Bostonie w Stanach Zjednoczonych, gdzie prowadzi Sorkin Type Co. W Polsce oprócz prezentacji w Galerii ZNACZY SIĘ Eben Sorkin poprowadził też warsztaty typograficzne na Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach. Spotkanie odbyło się w języku angielskim, uczestniczyło w nim około 30 osób.

Maj

W maju Fundacja gościła międzynarodowej klasy grafika – Chip Kidda, który przyjechał na nasze zaproszenie z Nowego Jorku. Spotkanie z mistrzem odbyło się w Bibliotece Jagiellońskiej, do której przyszło ponad 250 osób. Prezentacja Chipa – *My new mantra* - dotyczyła jego klucza tworzenia okładek i była prawdziwym show w najlepszym wydaniu. Udało nam się zorganizować wydarzenie na skalę ogólnopolską. Echem tego spotkania był wywiad z Chip Kiddem, który dla magazynu „2plus3d” przeprowadziła Barbara Kęsek.

Czerwiec

Dzień dziecka w ZNACZY SIĘ świętowałyśmy nie tylko z najmłodszymi odbiorcami naszej działalności, lecz również z prawdziwymi „dziećmi” naszej Fundacji. Imprezę piknikową w ogrodach Znak otworzyła prezentacja Mill Studio – studia graficznego, które zawiązało się i rozwinęło pod opieką ZNACZY SIĘ w pierwszych miesiącach działania. Po dwóch latach samodzielnej pracy Mille są jednym z najlepszych i najbardziej popularnych zespołów graficznych w Polsce. W pikniku uczestniczyło około 30 osób dużych i tych mniejszych.

Październik

Warsztaty z przygotowania materiałów do druku. Paweł Kosmański przez dwa weekendy szkolił kursantów z technik przygotowania publikacji. Zajęcia obejmowały przygotowanie okładki, wnętrza książki, dobór materiałów i poligrafię. W warsztatach uczestniczyło 8 osób. Koszt warsztatu to 600zł.

3. PROMOCJA MŁODYCH TWÓRCÓW

Od czerwca 2009 w siedzibie Fundacji gościmy stażystów – młodych grafików, absolwentów akademii. Nabór na staż odbywa się na podstawie zgłoszonych portfolio i rozmów kwalifikacyjnych. Fundacja oferuje stażystom miejsce do pracy (nieodpłatne korzystanie z pomieszczenia galerii ZNACZY SIĘ), afiliację instytucjonalną oraz pomoc w zdobywaniu zamówień projektowych i promocję. Staż jest bezpłatny.

Do tej pory z możliwości współpracy z Fundacją skorzystali:

Antonina Pieczarkowska (czerwiec 2009 - styczeń 2010)

Marta Szymd (czerwiec 2009 - styczeń 2010)

Kamil Rewieński (czerwiec 2009 - styczeń 2010)

Marcin Kubiak (od lutego 2010)

Aleksandra Toborowicz (od lutego 2010)

Damian Nowak (od lutego 2010)

Helena Siemińska od 2010

Działalność gospodarcza:

W 2011 Fundacja Sztuki Nowej ZNACZY SIĘ nie prowadziła działalności gospodarczej.